

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2017

Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1986 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r., poz.487) samorząd gminy realizuje zadania w obszarze profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych oraz zgodnie z art. 10 ust 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r., poz. 224 i 437) do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii. W celu realizacji tych zadań opracowywany jest „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017”, który określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Program zgodnie z ustawowym umocowaniem ma charakter dokumentu rocznego. Program ten jest kontynuacją zadań realizowanych w roku 2016 i latach poprzednich.

Celem głównym Programu jest ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.

Cel główny realizowany będzie w obszarach:

- profilaktyki uniwersalnej – adresowanej do wszystkich mieszkańców gminy Damnica (dzieci, młodzieży i dorosłych) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych,
- profilaktyki selektywnej – adresowanej do grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych,
- profilaktyki wskazującej – adresowanej do grup lub osób, które demonstrują wczesne symptomy problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia; redukcja szkód,
- terapii – obejmującej osoby wymagające specjalistycznej pomocy w związku z uzależnieniem (realizacja programów terapeutycznych dla osób uzależnionych),
- rehabilitacji – realizacja programu readaptacji poprzez wsparcie psychologiczne, socjalne i społeczne oraz wspieranie działalności środowisk abstynenckich.

§ 1

PODSTAWY PRAWNE

Ustawy:

1. z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r., poz. 487)
2. z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r., poz. 224 i 437)
3. z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390)

Programy:

1. Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020 z dnia 4 sierpnia 2016 roku
2. Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2016-2020 (projekt)
3. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 z dnia 29 kwietnia 2014 roku.

§ 2

ZADANIA PROGRAMU I SPOSOBY REALIZACJI

Według szacunków Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA) większość osób pijących spożywa alkohol w sposób, który nie powoduje negatywnych konsekwencji dla nich i dla osób z ich otoczenia. Jednak kilkanaście procent dorosłych Polaków spożywa alkohol problemowo. Szacuje się, że w grupie tej znajduje się ok. 900 tys. osób uzależnionych oraz ponad 2 mln osób pijących alkohol ryzykownie lub szkodliwie. Warto podkreślić fakt, że grupa osób najwięcej pijących, stanowiąca 9% osób konsumujących alkohol, spożywa aż 43% całego wypijanego alkoholu. Alkoholizm jednym z najpoważniejszych współczesnych problemów społecznych. Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) (wydanie z 2009 r.) alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, a ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek z alkoholem. Szkody zdrowotne wywołane alkoholem nie ograniczają się tylko do szkód występujących u osób uzależnionych (lub nadużywających alkoholu). Poza wyniszczeniem zdrowotnymi psychicznym, które dotyka osoby uzależnione, ma również wymiar społeczny, obejmując swoim zasięgiem członków rodzin i osoby żyjące w najbliższym otoczeniu alkoholika. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych, tj.: zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przemoc w rodzinie, przestępczość, wypadki drogowe, ubóstwo i bezrobocie. Dlatego działania w zakresie zapobiegania i rozwiązywania problemów alkoholowych powinny być przedmiotem szczególnej troski.

Do najbardziej popularnych nielegalnych substancji psychoaktywnych w Polsce należą przetwory konopi indyjskich i w mniejszym stopniu amfetamina. Jak wskazują wyniki badań przeprowadzonych w 2013 r. na reprezentatywnej grupie Polaków (N=1000) powyżej 15 roku życia, w ramach projektu OMNIBUS, nielegalne substancje psychoaktywne w ciągu ostatniego roku używało 2,5% badanej populacji, kiedykolwiek w życiu – 7,1%.

Szczegółowy wykaz zadań realizowanych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017 przedstawia załącznik nr 1 (środki finansowe podzielono z zdecydowanej większości na działania związane z profilaktyką).

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii:

- 1) objęcie uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych nauczycieli i rodziców programami profilaktycznymi,
- 2) zakup broszur, książek i ulotek, materiałów edukacyjnych o tematyce profilaktycznej,
- 3) tworzenie warunków zaspokajania potrzeb kulturalnych (występy muzyczne, spektakle teatralne),
- 4) organizowanie i finansowanie konkursów z nagrodami dotyczących wiedzy o uzależnieniach (zakup niezbędnych materiałów do prowadzenia tych zadań).

2. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu:

- 1) realizacja podstawowej oferty terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) terapia (grupowej) dla osób uzależnionych od alkoholu w miejscowości Damnica,
- 3) zakup książek, broszur, płyt DVD na tematy choroby alkoholowej i możliwości jej leczenia.

3. Zakres działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Damnicy:

- 1) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 2) prowadzenie rozmów motywujących do leczenia odwykowego z osobami uzależnionymi,
- 3) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu leczenia odwykowego wobec osoby uzależnionej:

- a) przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek z art. 24 ustawy (rozkład życia rodzinnego, demoralizacja małoletnich, uchylenie się od pracy, zakłócenie porządku publicznego);
  - b) wezwanie na rozmowę osoby, co, do której wpłynęło zgłoszenie i pouczenie jej o konieczności zaprzestania działań wymienionych w art. 24 i poddanie się leczeniu odwykowemu;
  - c) w przypadku, gdy osoba wezwana nie zgodzi się na dobrowolne leczenie skierowanie jej na badania przez biegłych (psycholog i psychiatra);
  - d) przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym wraz z opinią biegłego (art. 26 ust.3 ustawy);
  - e) opinia psychologa dziecięcego z rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie.
- 4) organizacja i finansowanie wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, podczas którego realizowane są programy profilaktyczne (kolonie, obozy zielone szkoły i wyjazdy integracyjne),
- 5) współpraca z przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (wniosek o wgląd w sytuację dziecka),
- 6) dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w temacie uzależnienia od alkoholu.
- 7) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ust. 1 i 15 ustawy oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego:
- a) podejmowanie przez upoważnionych przez Wójta Gminy pracowników oraz członków GKRPA kontroli podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie:
    - 1. przestrzegania warunków ustawy,
    - 2. przestrzegania porządku publicznego wokół miejsc sprzedaży alkoholu,
    - 3. przestrzegania zakazu sprzedawania alkoholu osobom nieletnim,
    - 4. monitorowanie spraw związanych z nielegalną reklamą.
  - b) opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o udzielenie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w zakresie zgodności z uchwałami Rady Gminy i ustawą.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

- 1) współpraca z instytucjami w zakresie imprez promujących zdrowy styl życia,
- 2) współpraca ze szkołami z terenu Gminy Damnica w zakresie realizacji programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,
- 3) współpraca z kuratorami w zakresie zintegrowanej pomocy osobom z rodzin dysfunkcyjnych,

4) współpraca z dzielnicowymi Posterunku Policji w Damnicy i Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Damnicy w zakresie działań komisji,

5) współpraca ze Słupskim Ośrodkiem Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (Izbą Wytrzeźwień - dofinansowanie świadczeń i usług wykonywanych przez Izbę Wytrzeźwień).

§ 3

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

W budżecie gminy Damnica na realizację zadań w ramach Programu przeznacza się kwotę 74.000,00 zł pochodzącą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Plan dochodów z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatków Gminnej Komisji na rok 2017 stanowi załącznik nr 2 do niniejszego Programu.

§ 4

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Ustala się miesięczne wynagrodzenie dla Przewodniczącego Gminnej Komisji w kwocie 200,00 zł brutto.
2. Ustala się miesięczne wynagrodzenie dla Członka Gminnej Komisji w kwocie 170,00 zł brutto.
3. Przewodniczący Komisji i Członkowie biorą udział w posiedzeniach plenarnych i zespołach problemowych, do których zostali powołani.
4. Wynagrodzenie za prace w Komisji jest płatne z dołu do 10-go każdego miesiąca w kasie Urzędu Gminy Damnica do rąk własnych lub na wniosek jest przekazywane na wskazane konto bankowe.

§ 5

REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU

Za koordynację i realizację Programu odpowiedzialny jest wyznaczony przez Wójta Gminy Damnica pracownik. Program realizowany jest we współpracy z innymi podmiotami:

- placówkami oświatowymi z terenu Gminy Damnica,
- Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej,
- Posterunkiem Policji w Damnicy,
- Zespołem Interdyscyplinarnym w Damnicy,
- Słupskim Ośrodkiem Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

- Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Damnicy,
- Parafią Rzymskokatolicką,
- organizacjami pozarządowymi.